
Analiza provedbe politike jednakih mogućnosti za žene na tržištu rada u RH

CESI: Creating New Opportunities in the Labour Market/ Stvaranje novih mogućnosti na tržištu rada

Prioriteti programa PHARE 2005

Unaprijediti znanja i vještine nezaposlenih osoba iz rizičnih skupina kojima prijeti socijalna isključenost.

Pružiti ciljanim grupama pomoć pri traženju posla

Prioriteti su usklađeni s

- Nacionalnim akcijskim planom zapošljavanja 2005-2008 RH
- Nacionalnim programom za Rome
- Joint Inclusion Memorandum (JIM)
- Joint Assessment of Employment Policy Priorities (JAP)

Ciljane skupine:

- Dugoročno nezaposleni (više od godinu dana)
- Nezaposleni bez obrazovanja/vještina
- Mladi bez radnog iskustva
- Žene iznad 40, muškarci iznad 50
- Osobe s invaliditetom
- Romska populacija

Projekt CESI:

Stvaranje novih mogućnosti na tržištu rada

Cilj: povećati zaposlenost žena i unaprijediti jednake mogućnosti za žene i muškarce na tržištu rada osnaživanjem žena u grupama kojima prijeti opasnost socijalne isključenosti

Kako: stvaranjem mreža podrške u Zagrebu, Zagrebačkoj županiji i Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Projekt je izrađen i implementiran u partnerstvu tri organizacije: CESI, Domine, i Hulahop Ltd.

Ciljane grupe: Žene koje čine većinu nezaposlenih i koje imaju višestruka obilježja nezaposlenosti:

- ❑ žene iznad 40
- ❑ mlade žene koje po prvi puta traže posao
- ❑ žene koje su ispale iz sustava obrazovanja
- ❑ jednoroditeljske obitelji (samohrane majke)

Analiza provedbe politike jednakih mogućnosti

Cilj: Analizirati provedbu i omogućiti preporuke za buduće mjere politike jednakih mogućnosti

Politike jednakih mogućnosti sadrže dvije vrste mjera

- ❑ antidiskriminacijske
- ❑ Posebne mjere pozitivne akcije – mjere aktivne politike zapošljavanja

Diskriminaciju pri zapošljavanju temeljem spola i na tržištu rada u privatnom i javnom sektoru zabranjuju:

- Zakon o radu NN 30/04
- Zakon o ravnopravnosti spolova NN 116/03
- Zakon o suzbijanju diskriminacije NN85/08

Zabrana se odnosi na uvjete zapošljavanja, napredovanje u karijeri, pristup profesionalnim treninzima, radne uvjete i uključivanje u asocijacije zaposlenika i poslodavaca.

Mjere aktivne politike zapošljavanja - općenito i specifične za žene

- Vlada RH početkom 2002. usvojila je **Nacionalni program poticanja zapošljavanja (NAPZ)** koji je trajao do 2005.
- Vlada RH usvojila je, krajem 2004. **Nacionalni akcijski plan zapošljavanja 2005.-2008. (NAPZ)**
- Vlada RH usvojila je 2006 **Nacionalu politiku za promicanje ravnopravnosti spolova 2006.-2010.**

Plan i Smjernice zapošljavanja u NAPZ-u temelje se na

Europskoj strategiji zapošljavanja

- donošenje godišnjih smjernica za reformu tržišta rada
- aktivne i preventivne mjere trebaju biti učinkovite i doprinosti ciljevima pune zaposlenosti i socijalne uključenosti

Smjernice Europske strategije zapošljavanja

1. AKTIVNE I PREVENTIVNE MJERE ZA NEZAPOSLENE I NEAKTIVNE
2. OTVARANJE NOVIH RADNIH MJESTA I RAZVOJ PODUZETNIŠTVA
3. POTICANJE PROMJENA I PROMICANJE PRILAGODLJIVOSTI I POKRETLJIVOSTI NA TRŽIŠTU RADA
4. PROMOVIRATI RAZVOJ LJUDSKOG KAPITALA I CIJELO-ŽIVOTNO UČENJE
5. POVEĆATI PONUDU RADNE SNAGE I PROMOVIRATI AKTIVNO STARENJE
- 6. JEDNAKOST SPOLOVA**
7. PROMOVIRANJE INTEGRACIJE I BORBA PROTIV DISKRIMINACIJE OSOBA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU NA TRŽIŠTU RADA
8. OMOGUĆITI ISPLATIVOST RADA
9. NEPRIJAVLJENI RAD
10. REGIONALNE RAZLIKE

Mjere NAPZ-a u skladu sa EU smjernicom 6

(jednake mogućnosti na tržištu rada za žene i muškarce)

- ❑ Do 2010. godine treba značajno smanjiti jaz
 - ❑ u stopama zaposlenosti i nezaposlenosti
 - ❑ u razini plaća između žena i muškaraca, uključujući segregaciju po sektorima i zanimanjima, obrazovanje i osposobljavanje, klasifikaciju zanimanja i sustava plaća
 - ❑ podizanje svijesti i transparentnost o statusu žena na tržištu rada

- ❑ Osobita pozornost obratit će se:
 - ❑ usklađivanju rada i obiteljskog života, i to putem pružanja usluga za brigu o djeci i ostalim ovisnim članovima obitelji
 - ❑ poticanjem podjele obiteljskih i profesionalnih odgovornosti
 - ❑ olakšavanjem povratka na posao nakon razdoblja odsustva
 - ❑ do 2010. godine pokušati obuhvatiti predškolskim odgojem i obrazovanjem najmanje 90% djece između 3. godine starosti i obavezne školske dobi, te najmanje 33% djece mlađe od 3 godine.

Ključne mjere NAPZ-a za EU smjernicu 6

- Osigurati će se pristup učinkovitoj i pravovremenoj zakonskoj zadovoljštini u svim slučajevima kršenja prava na jednakost na tržištu rada (*Odgovorne institucije: MP i Vladin ured za ravnopravnost spolova*)
- Uvesti će se standardi za identifikaciju različitih oblika diskriminacije pri zapošljavanju, te mehanizme za njihovo uklanjanje, uključujući i sudsku zaštitu (*Odgovorne institucije: MGRP i MP*)
- Razviti će se učinkovita strategija vezana uz usklađivanje nacionalnih zakona, te će se proširiti zakonski propisi (Zakon o radu - NN 114/03) na područje socijalne sigurnosti, te osigurati sudska zaštita i odšteta. (*Odgovorna institucija: MGRP*)

Izrazito poželjne mjere

- ❑ Provesti će se dublje istraživanje uzroka razlika među spolovima na tržištu rada i po potrebi predložiti daljnje aktivnosti.
- ❑ Pratiti će se razlike među spolovima i trendovi na tržištu rada, te u godišnjem izvješću Hrvatskog zavoda za zapošljavanje provesti trogodišnju procjenu uključivanja žena u tržište rada.
- ❑ Istražiti će se trošak i raspon usluga za brigu o djeci.

Poželjne mjere

- Povećati osjetljivost javnosti na postojanje problema (kvalitetna medijska kampanja).
- Predložiti će se i provesti mjere koje će omogućiti povratak na tržište rada i poboljšati položaj radnika/ca s obiteljskim obvezama.
- Predložiti će se i provesti mjere koje će potaknuti žensko poduzetništvo.
- Predložiti će se mjere za uključivanje žena u netradicionalne poslove.
- Uvesti će se ciljani programi za samohrane majke kojima prijeti veća opasnost ne samo od nezaposlenosti nego i od socijalne isključenosti.
- Utvrditi će se planovi razvoja i poboljšanje programa usavršavanja i aktualiziranja znanja i sposobnosti tijekom porodiljskog dopusta i nakon njega, osnovati će se ili razvijati savjetodavne usluge za stručno usmjeravanje i planiranje, provoditi će se ciljani programi za žene na tržištu rada (posebice prekvalifikaciju, dokvalifikaciju i sl.).

Indikatori uspješnosti za Smjernicu 6:

- ❑ razlika u stopama zaposlenosti muškaraca i žena
- ❑ razlike u plaćama između muškaraca i žena
- ❑ profesionalna struktura prema spolu (učešće žena na višim pozicijama)

Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti spolova 2006. – 2010.

Najvažniji pokazatelji neravnopravnog položaja žena i dalje su sadržani u njihovom natpolovičnom udjelu u ukupnom broju nezaposlenih osoba, različitim oblicima diskriminacije pri zapošljavanju i profesionalnom napredovanju

Zaposlenost žena ostaje ključ njihove ekonomske autonomije i veće ravnopravnosti između žena i muškaraca u cjelokupnom društvu. Pristup položaju žena na tržištu rada, posebice s obzirom na njihove teškoće pri zapošljavanju i nižim plaćama, zahtijeva višestruki pristup.

Smanjivanje nezaposlenosti žena, uz njihovo ekonomsko osnaživanje i uklanjanje svih drugih oblika diskriminacije na tržištu rada, sastavni je dio programa provedbe Nacionalne politike i jedan od najvažnijih zadataka u postizanju stvarne ravnopravnosti muškaraca i žena.

2. Jednake mogućnosti na tržištu rada (NP 2006.-2001.)

osnovna područja primjene

- ❑ 2.1. Uskladiti nacionalno zakonodavstvo s pravnom stečevinom Europske unije za poglavlje 19. – Socijalna politika i zapošljavanje, iz područja jednakih mogućnosti
- ❑ 2.2 Smanjiti nezaposlenost i ukloniti sve oblike diskriminacije žena na tržištu rada
- ❑ 2.3. Osnažiti žensko poduzetništvo
- ❑ 2.4. Osigurati stvarne jednake mogućnosti za žene i muškarce na tržištu rada djelotvornom primjenom radnog zakonodavstva i poticanjem žena na uporabu postojećih mehanizama za tužbe u slučajevima diskriminacije na tržištu rada
- ❑ 2.5. Jačati i promicati mjere koje omogućavaju usklađivanje obiteljskih i profesionalnih obveza, uključujući podizanje svijesti o jednakoj raspodjeli kućanskih i obiteljskih poslova između muškaraca i žena

Jednake mogućnosti na tržištu rada – pojedinačne mjere

- ❑ 2.1.1. Nacionalno zakonodavstvo usklađivat će se s pravnom stečevinom EU za poglavlje 19. – *Socijalna politika i zapošljavanje, iz područja jednakih mogućnosti* Rok provedbe: 2010

Usklađivanje obuhvaća radno zakonodavstvo; zaštitu na radu; socijalni dijalog; politiku zapošljavanja; Europski socijalni fond; socijalnu isključenost; osobe s invaliditetom; anti-diskriminaciju i jednake mogućnosti.

Rezultati: pregovori o poglavlju 19 Socijalna politika i zapošljavanje otvoreni su u lipnju 2008.) Imamo novi ZORS, Zakon o suzbijanju diskriminacije, radi se na novome Zakonu o radu, fokus je na poglavlju „2. Sloboda kretanja radnika“, ali i fleksibilno radno vrijeme, nepuno radno vrijeme, noćni rad, godišnje odmore itd..

2.2 Smanjiti nezaposlenost i ukloniti sve oblike diskriminacije žena na tržištu rada

- 2.2.1. Provest će se empirijsko istraživanje Identifikacija standarda diskriminacije pri zapošljavanju žena i donijeti kodeks o zapošljavanju žena unutar trgovačkih društava i interesnih organizacija.
Nositelji: Ured za ravnopravnost spolova. Rok provedbe: 2007.

Rezultat: 2008. provedeno je empirijsko istraživanje, <http://www.ured-ravnopravnost.hr/slike/File/Sazetak.pdf>

Komentar: nije definiran karakter “kodeksa”, nema inicijative ni kampanje. Riječ je o diskriminaciji, je li kodeks dovoljan?

2.2 Smanjiti nezaposlenost i ukloniti sve oblike diskriminacije žena na tržištu rada

- 2.2.2. Uskladit će se Nacionalna klasifikacija zanimanja s Ustavom Republike Hrvatske i Zakonom o ravnopravnosti spolova na način da sva zanimanja, budu iskazani ženskom i muškom inačicom naziva zanimanja. Nositelji: Državni zavod za statistiku, Ured za ravnopravnost spolova, nadležna tijela državne uprave Rok provedbe: 2007.

Rezultati: Uredba o izmjenama NK je donesena, DZS je u procesu usklađivanja, puno vremena oduzela je suradnja s Institutom za hrvatski jezik i jezikoslovlje, nova klasifikacija najavljena za rujan 2008.

2.2 Smanjiti nezaposlenost i ukloniti sve oblike diskriminacije žena na tržištu rada

- 2.2.3. Sustavno će se prikupljati statistički podaci i objedinjavati pokazatelji razlika među spolovima u sustavu socijalne sigurnosti i na tržištu rada te izrađivati kvartalni pokazatelji uključeni u godišnje izvješće Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Nositelji: Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Ured za ravnopravnost spolova, Rok provedbe: 2006.–2010.

Rezultati: DZS prati sve djelatnosti po spolu, HZZ ih iskazuje, međutim, na javnom izvoru, internetskoj stranici HZZ-a ponekad je vrlo teško pronaći te podatke, ne prikazuju se zasebno i sustavno.

2.2 Smanjiti nezaposlenost i ukloniti sve oblike diskriminacije žena na tržištu rada

- 2.2.4. Pristupit će se izradi Uredbe Vlade Republike Hrvatske o klasifikaciji radnih mjesta državnih službenika/službenica kojom će se propisati upotreba i ženskog i muškog roda u nazivlju državnih službenika/službenica i njihovih zanimanja. Nositelj: Središnji državni ured za upravu, Vlada Republike Hrvatske. Rok provedbe 2006.

Rezultati: 😊

2.2 Smanjiti nezaposlenost i ukloniti sve oblike diskriminacije žena na tržištu rada

- 2.2.5. Subvencionirat će se zapošljavanje ciljanih skupina nezaposlenih žena prema Nacionalnom akcijskom planu zapošljavanja za razdoblje od 2005. do 2008. godine i godišnjim planovima za poticanje zapošljavanja, za 2006. 2007. i 2008. godinu.

Nositelji: Hrvatski zavod za zapošljavanje, nadležna tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne samouprave
Rok provedbe: 2006.–2008.

Rezultati: Provodi se u okviru NAPZ-a. Niti jednom nije u godišnje planove zapošljavanja uključena EU smjernica 6.

2.2 Smanjiti nezaposlenost i ukloniti sve oblike diskriminacije žena na tržištu rada

- ❑ Izradit će se program za ekonomsko osnaživanje samohranih roditelja. Rok provedbe 2007.

MOBMS: Provodi se u okviru Nacionalne populacijske politike

- ❑ Provodit će se edukacija poslodavaca o prednostima zapošljavanja s fleksibilnim radnim vremenom.
Rok provedbe: 2007.–2010
- ❑ Organizirat će se tečajevi, seminari i programi obrazovanja za djevojke i žene, osobito za one koje su nezaposlene duže od 3 godine, a koji će ih osposobiti za traženje, odabir i dobivanje adekvatnog zaposlenja, uključujući prekvalifikaciju i samozapošljavanje, te uvesti obveza pohađanja tih programa obrazovanja.
Nositelji: Hrvatski zavod za zapošljavanje, internetski portali/burze rada, u suradnji s udrugama
Rok provedbe: 2006.–2010.

Rezultati: provodi se sporadično, HZZ, udruge

2.2 Smanjiti nezaposlenost i ukloniti sve oblike diskriminacije žena na tržištu rada

2.2.9. Organizirat će se nacionalna kampanja za poticanje prostorne pokretljivosti radne snage, uz razradu poticajnih mjera za prihvaćanje radnog mjesta izvan mjesta boravka.

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva/nadležna tijela državne uprave

Rok provedbe: 2007.

2.2.10. Provest će se sekundarna analiza postojećih rezultata istraživanja te financirati nova istraživanja radi utvrđivanja položaja, svijesti, obrazaca ponašanja i potreba seoskih žena te izraditi akcijski plan utemeljen na rezultatima takvih znanstvenih analiza.

Nositelji: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ured za ravnopravnost spolova

Rok provedbe: 2008.

2.3. Osnažiti žensko poduzetništvo

- Donijet će se strategija razvoja ženskog poduzetništva za razdoblje od 2007. do 2010. godine.

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, u suradnji s udrugama. Rok provedbe 2007.

Najavljena u svibnju 2008 “za dva tjedna”

- Izdvojit će se žene kao zasebna ciljana skupina u Operativnom planu poticanja malog i srednjeg poduzetništva za tekuću godinu, uz osiguranje i namjensko povećanje sredstava za financiranje ženskih poduzetničkih aktivnosti.

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska banka za obnovu i razvoj

Provodi se.

2.3. Osnažiti žensko poduzetništvo

- ❑ Razmotrit će se uvođenje poreznih olakšica za samozaposlene žene i žene poduzetnice, žene zaposlene u poljoprivrednim djelatnostima i obrtništvu.

Nositelji: Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva. 2008.-2010

Ministarstvo financija: Smatra da bi to dovelo do neravnopravnog položaja poreznih obveznika, a porezni sustav temelji se na jednakosti i pravednosti

- ❑ Uspostavit će se cjelovita baza podataka o ženskom poduzetništvu i objaviti na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, www.poduzetna.hr

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, Državni zavod za statistiku, u suradnji s udrugama. 2007.

2.3. Osnažiti žensko poduzetništvo

- Sustavno će se promicati žensko poduzetništvo kroz medijske kampanje, programe i obrazovanje žena o poduzetništvu, pružanjem organizacijske, financijske, prostorne i druge pomoći, osobito vezano za tradicionalne obrtničke djelatnosti.
Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, jedinice lokalne i područne samouprave, poduzetnički centri i inkubatori, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatska udruga poslodavaca, u suradnji sa sindikatima, Ured za ravnopravnost spolova, Hrvatska radio-televizija, internetski portali/burze rada, u suradnji s udrugama
Rok provedbe: 2006.–2010.
- Redovito će se obilježavati Svjetski dan poduzetnica – 17. svibnja.
Nositelji: Hrvatska gospodarska komora u suradnji s udrugama. 2006-2010

2.4. Osigurati stvarne jednake mogućnosti za žene i muškarce na tržištu rada djelotvornom primjenom radnog zakonodavstva i poticanjem žena na uporabu postojećih mehanizama za tužbe u slučajevima diskriminacije na tržištu rada

- Informirat će se žene i muškarci o pravima i mogućnostima podizanja tužbe u slučajevima spolne diskriminacije i ostalim oblicima diskriminacije na tržištu rada, te izravno poticati na uporabu postojećih mehanizama za tužbe u slučajevima kršenja načela ravnopravnosti spolova na području zapošljavanja i rada.
Rok provedbe: 2006.–2010.
- Sustavno će se, s obzirom na spol, prikupljati statistički podaci o slučajevima spolne diskriminacije pri zapošljavanju i radu.
Rok provedbe: 2006.–2010.
- Osigurat će se žurno pokretanje i provođenje postupka, kao i učinkovita i pravodobna zadovoljština u slučajevima spolne diskriminacije pri zapošljavanju i/ili na radnome mjestu, sukladno odredbama Zakona o radu i Zakona o ravnopravnosti spolova.
Nositelji: Ministarstvo pravosuđa, sudstvo. 2006.-2010

Realizacija: ključ problema

2.5. Usklađivanje obiteljskih i profesionalnih obveza, podizanje svijesti o jednakoj raspodjeli kućanskih i obiteljskih poslova između muškaraca i žena

- Medijske kampanje za poticanje jednake raspodjele kućanskih i obiteljskih poslova te ravnopravnu podjelu roditeljske odgovornosti za skrb o djeci, uključujući promociju korištenja roditeljskog dopusta od strane očeva radi aktivnijeg uključivanja žena na tržište rada i povećanja broja očeva koji koriste roditeljski dopust. Rok provedbe 2007.-2008.

MOBMS: provodi se u okvirima Nacionalne populacijske politike *Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu*

2.5. Usklađivanje obiteljskih i profesionalnih obveza, podizanje svijesti o jednakoj raspodjeli kućanskih i obiteljskih poslova između muškaraca i žena

- Pet mjera u nadležnosti MZOŠ i lokalne samouprave
 - Predškolski programi i servisi
 - Usklađivanje radnog vremena s potrebama roditelja
 - Poticanje privatnih inicijativa (samozapošljavanje)
 - Predškolske ustanove u u trgovačkim društvima i poslovnim organizacijama u javnom i privatnom vlasništvu

Realizacija: *Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja* („Narodne novine“ br. 63/08) uvodi mogućnost organiziranja produženog boravka djece u osnovnoškolskim ustanovama, sukladno utvrđenim potrebama.

- ovisi o jedinicama lokalne samouprave

2.5. Usklađivanje obiteljskih i profesionalnih obveza, podizanje svijesti o jednakoj raspodjeli kućanskih i obiteljskih poslova između muškaraca i žena

- Razmotrit će se uvođenje poreznih olakšica izmjenama Zakona o porezu na dobit za organizaciju odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi u trgovačkim društvima i poslovnim organizacijama radi odgoja i obrazovanja djece zaposlenih, sukladno ulaganjima i organizacijskim troškovima trgovačkih društava.

Ministarstvo financija : Razmotrit će 2008. je li u skladu s pravnom stečevinom EU

MOBMS: od 2007. javni natječaj *Tvrtka prijatelj obitelji*,
2008. natječaja *Lokalna zajednica prijatelj obitelji*

Komentar: Državna uprava najproblematičnija u provođenju mjera jednakih mogućnosti i provođenju mjera

Godišnji plan zapošljavanja 2007

523.995.116,00 kuna

Naglasak:

- integracija i borba protiv diskriminacije osoba koje se nalaze u nepovoljnom položaju na tržištu rada kroz mjere:
 - sufinanciranja zapošljavanja osoba s invaliditetom
 - osoba s otežanim faktorom zapošljivosti
 - nezaposlenih samohranih roditelja malodobne djece
 - nezaposlenih hrvatskih branitelja i sl.
 - uključivanje u programe javnih radova koje provode jedinice lokalne samouprave
 - provedba mjera iz Nacionalnog programa za Rome

Konkretne mjere za 2007

1. zapošljavanje mladih osoba bez radnog iskustva (smj.1 aktivne i preventivne mjere za nezaposlene i neaktivne)
1. zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih osoba (1)
1. zapošljavanje starijih nezaposlenih osoba (1)
 - zapošljavanje ženskih osoba iznad 45 i muških osoba iznad 50 godina starosti

Konkretne mjere za 2007

4. zapošljavanje posebnih skupina nezaposlenih osoba (7. integracija, antidiskriminacija)

Ciljane skupine:

Nezaposleni hrvatski branitelji, djeca i supružnici poginulih i nestalih hrvatskih branitelja, osobe s otežanim faktorom zapošljavanja prema procjeni profesionalno usmjeravanja, **nezaposleni samohrani roditelji malodobne djece, nezaposlene žene koje su prije ulaska u nezaposlenost koristile prava porodnog dopusta za treće i svako sljedeće dijete, roditelji s 4 i više malodobne djece**

Osobe s invaliditetom, liječeni ovisnici, **žene žrtve nasilja, žrtve trgovanja ljudima**, azilanti, bivši zatvorenici

Konkretne mjere za 2007

5. obrazovanje za poznatog poslodavca (3.poticanje promjena, pokretljivosti i prilagodljivosti)
6. obrazovanje za nepoznatog poslodavca (4. razvoj ljudskog kapitala i cjeloživotno učenje)
7. javni radovi (7)

**Zaposleni i uključeni u obrazovanje po mjerama aktivne politike iz Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja za 2007. godinu
(do 31. prosinca 2007.)**

Područna služba	Mjera 2 - sufinanciranje zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva		Mjera 3 - sufinanciranje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba		Mjera 4 - sufinanciranje zapošljavanja ženskih osoba iznad 45 i muških osoba iznad 50 godina starosti		Mjera 2 - sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba		Mjera 1 - sufinanciranje obrazovanja za poznatog poslodavca				Mjera 1 - financiranje obrazovanja za nepoznatog poslodavca		Mjera 3 - Javni radovi		UKUPNO	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	novozaposleni		zadržavanje radnog mjesta		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
									Ukupno	Žene	Ukupno	Žene						
Zagrebačka	62	30	60	49	48	26	27	1	0	0	12	0	10	10	9	2	228	118
Bjelovarsko-bilogorska	27	11	64	42	18	7	23	1	5	5	116	36	75	32	54	8	382	142
Međimurska	87	16	138	90	38	17	16	2	0	0	90	3	106	56	11	3	486	187
Dubrovačko-neretvanska	20	8	19	16	16	12	14	2	0	0	0	0	117	90	13	2	199	130
Ličko-senjska	4	2	1	1	4	4	3	1	0	0	0	0	12	11	10	3	34	22
Karlovačka	34	14	29	23	16	12	10	2	0	0	29	29	94	84	21	8	233	172
Krapinsko-zagorska	87	20	53	34	10	7	10	0	0	0	0	0	31	20	6	2	197	83
Koprivničko-križevačka	41	13	44	23	12	8	12	0	0	0	0	0	104	62	38	15	251	121
Sisačko-Moslavačka	58	28	113	63	44	25	32	6	35	29	11	0	176	117	14	1	483	269
Osječko-baranjska	54	29	186	105	82	54	33	7	6	4	134	54	275	127	71	1	841	381
Požeško-slavonska	22	13	51	29	12	6	26	6	0	0	0	0	68	60	22	1	201	115
Istarska	32	14	17	13	16	13	2	0	0	0	0	0	27	22	0	0	94	62
Primorsko-goranska	87	54	94	63	63	44	15	1	0	0	49	0	352	288	6	6	666	456
Brodsko-posavska	35	13	48	29	23	11	16	2	0	0	0	0	277	39	29	3	428	97
Splitsko-dalmatinska	115	59	163	113	107	70	38	5	4	0	125	13	380	203	60	21	992	484
Šibensko-kninska	22	9	53	30	25	15	10	1	0	0	0	0	100	79	20	5	230	139
Varaždinska	42	22	95	62	43	20	28	5	3	3	33	4	103	59	8	0	355	175
Vukovarsko-srijemska	44	19	128	77	51	32	32	7	26	26	0	0	185	101	93	20	559	282
Virovitičko-podravska	38	17	55	33	18	14	13	0	0	0	0	0	137	65	38	6	299	135
Zadarska	32	20	29	16	24	15	8	0	0	0	17	0	12	7	0	0	122	58
Grad Zagreb	283	177	253	172	167	103	87	20	6	0	91	63	319	181	8	2	1214	718
Ukupno	1226	588	1693	1083	837	515	455	69	85	67	707	202	2960	1713	531	109	8494	4346
PS Kutina	10	7	27	15	11	8	6	2	0	0	0	0	33	24	2	1	89	57
PS Vinkovci	44	19	86	55	36	25	27	6	0	0	0	0	111	70	80	19	384	194

Mjere HZZO-a 2007 po spolu

Naziv mjere	ukupno	ž	%
zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva	1226	588	48
dugotrajno nezaposlene osobe	1693	1083	64
starije nezaposlene: ž. iznad 45, m. iznad 50 godina starosti	837	515	61.50
obrazovanja za poznatog poslodavca	792	269	34
obrazovanje za nepoznatog poslodavca	2960	1713	58
javni radovi	531	109	20.50
Ukupno	8494	4346	51,1

Mjera 4. Sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih (Smjernica 7. – promoviranje integracije i borbe protiv diskriminacije osoba koje se nalaze u nepovoljnom položaju na tržištu rada),

- ❑ Branitelji, supružnici, djeca poginulih i nestalih
- ❑ liječeni ovisnici
- ❑ osobe s invaliditetom
- ❑ **samohrani roditelji**
- ❑ roditelji sa četvero i više malodobne djece
- ❑ **žene žrtve nasilja**
- ❑ žrtve trgovanja ljudima
- ❑ bivši zatvorenici
- ❑ Ostalo

Ukupno: 455 m 69ž

303	15
11	0
74	21
	10
18	5
	6
0	0
2	0
13	12

Poduzetništvo 2007

Hrvatska ima Program poticanja malog i poduzetništva 2008.-2012(*MINGORP*)

- Program Poduzetništvo ciljnih skupina - Projekt **Poduzetništvo žena** mjera je usmjerena većem uključivanju žena u poduzetništvo
 - korisnici projekta su mala i srednja trgovačka društva, obrti i zadruge u većinskom (51 % i više) privatnom vlasništvu žena državljanke Republike Hrvatske.

Programi su provedeni i ranije.

- 2004. g. 353 zahtjeva, iznos 3.500.000,00 kn
- 2005. g. 217 zahtjeva, iznos 2.893.788,00 kn
- 2006. g. 210 zahtjeva, iznos 2.221.483,00 kn
- 2007. g. 877 zahtjeva, iznos 4.509.958,00 kn.

Operativni plan za 2007. sadržavao je 9 programa, ukupno 30 projekata

Program	UKUPNO	M	Ž	%ž
KONKURENTNOST				
Marketinške aktivnosti	770	578	192	25%
Tehničko usklađivanje	437	344	93	21%
Inovacije i inovacijsko proizvodni klaster	155	138	17	11%
Projekt "Konkurentna proizvodnja"	1055	893	162	15%

Program Konkurentna proizvodnja –potpuni podaci razvrstani po spolu

Red. br.	Županija	UKUPNO PO ŽUPANIJAMA								
		zaprimljeni zahtjevi			odobreni zahtjevi UKUPNO		odobreni zahtjevi ŽENE		odobreni zahtjevi MUŠKI	
		broj zaprimljenih zahtjeva UKUPNO	broj zaprimljenih zahtjeva ŽENE	broj zaprimljenih zahtjeva MUŠKI	broj odobrenih zahtjeva	odobreni iznos	broj odobrenih zahtjeva	odobreni iznos	broj odobrenih zahtjeva	odobreni iznos
1	Zagrebačka	222	47	175	157	5.446.000	28	731.000	129	4.715.000
2	Krapinsko-zagorska	54	8	46	30	935.000	3	78.000	27	857.000
3	Sisačko-moslavačka	59	8	51	33	1.311.000	4	245.000	29	1.066.000
4	Karlovačka	89	12	77	56	2.166.000	9	273.000	47	1.893.000
5	Varaždinska	92	20	72	62	2.614.000	9	277.000	53	2.337.000
6	Koprivničko-križevačka	45	7	38	27	1.072.000	5	155.000	22	917.000
7	Bjelovarsko-bilogorska	81	12	69	62	2.185.000	10	333.000	52	1.852.000
8	Primorsko-goranska	63	7	56	38	1.450.000	1	10.000	37	1.440.000
9	Ličko-senjska	17	5	12	12	421.000	4	176.000	8	245.000
10.	Virovitičko-podravska	25	3	22	17	687.000	3	132.000	14	555.000
11.	Požeško-slavonska	33	6	27	21	674.000	1	54.000	20	620.000
12	Brodsko-posavska	60	12	48	41	1.374.000	9	215.000	32	1.159.000
13	Zadarska	24	1	23	19	645.500	1	45.000	18	600.500
14.	Osječko-baranjska	86	19	67	53	1.834.000	14	440.000	39	1.394.000
15.	Šibensko-krninska	20	4	16	9	342.000	1	20.000	8	322.000
16.	Vukovarsko-srijemska	24	3	21	14	498.000	1	25.000	13	473.000
17	Splitsko-dalmatinska	84	15	69	51	1.584.000	7	163.000	44	1.421.000
18.	Istarska	49	8	41	32	1.079.000	4	132.000	28	947.000
19.	Dubrovačko-neretvanska	10	2	8	5	185.000	1	30.000	4	155.000
20	Međimurska	118	18	100	79	2.838.500	14	570.000	65	2.268.500
21	Grad Zagreb	350	60	290	237	7.733.377	33	1.092.000	204	6.641.377
ukupno		1.605	277	1.328	1.055	37.074.377	162	5.196.000	893	31.878.377

Mjere u nadležnosti Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti 2007

(smjernica 2. Otvaranje novih radnih mjesta i razvoj poduzetništva i smjernicu 4. Promoviranje razvoja ljudskog kapitala i cjeloživotnog učenja)

	ukupno	žene
Mjera stručnog osposobljavanja za nepoznatog poslodavca	355	44
Mjera samozapošljavanja	348	9
Mjera poticanja osnivanja zadruga hrvatskih branitelja	71	5
Mjera potpore pojedinačnim Projektima	6	0
UKUPNO:	780	58

**Zaposleni i uključeni u obrazovanje po mjerama iz Nacionalnog programa za Rome/Akcijskog plana
Desetljeća za uključivanje Roma 2005.- 2015 za 2007. godinu (do 31.prosinac 2007.)**

Županija	Mjera J Javni radovi		Mjera O/N Osposobljavanje za nepoznatog poslodavca		Mjera O/P Osposobljavanje za poznatog poslodavca		Mjera Z. Subvencioniranje zapošljavanja Roma u trajanju od 24 mjeseca		Ukupno	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Bjelovarsko-bilogorska	3	1	1	0	0	0	3	2	7	3
Međimurska	16	3	7	1	0	0	10	2	33	6
Koprivničko-križevačka	17	8	0	0	0	0	4	0	21	8
Sisačko-moslavačka	26	1	0	0	0	0	0	0	26	1
Osiječko-baranjska	95	26	1	0	0	0	7	1	103	27
Varaždinska	8	4	0	0	0	0	0	0	8	4
Virovitičko-podravska	8	0	0	0	0	0	0	0	8	0
Grad Zagreb	0	0	1	1	0	0	1	0	2	1
Brodsko-posavska	0	0	4	0	0	0	4	0	8	0
Ukupno	173	43	14	2	0	0	29	5	216	50

Mjere iz Godišnjeg plana poticanja zapošljavanja 2008

- Aktivne i preventivne mjere za nezaposlene i neaktivne (*Smjernica 1*)
- Otvaranje novih radnih mjesta i razvoj poduzetništva (*Smjernica 2*)
- Poticanje promjena i promicanje prilagodljivosti i pokretljivosti na tržištu rada (*Smjernica 3*)
- Promoviranje razvoja ljudskog kapitala i cjeloživotno učenje (*Smjernica 4*)
- Promoviranje integracije i borba protiv diskriminacije osoba koje se nalaze u nepovoljnom položaju na tržištu rada (*Smjernica 7*)
- Neprijavljeni rad (*Smjernica 9*)
- Regionalne razlike (*Smjernica 10*)

EU smjernica 1

Aktivne i preventivne mjere za nezaposlene i neaktivne

1. Mladi bez radnog iskustva

Ciljane skupine

- *Nezaposlene osobe do 25 godina starosti*
 - osobe bez zanimanja, pomoćna zanimanja
 - bez radnog iskustva
- *Nezaposlene osobe do 29 godina starosti*
 - osobe zvanja/zanimanja stečenih po završenim programima srednjoškolskog obrazovanja
 - sufinanciranje zapošljavanja je usmjereno na pripravničko stažiranje u zvanju/zanimanju

2. Dugotrajno nezaposlene osobe

EU1

3. Starije nezaposlene osobe

Ciljane skupine:

- **Ženske osobe iznad 45, te muške osobe iznad 50 godina starosti koje su:** najmanje 6 mjeseci na evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje bez obzira na prethodno radno iskustvo i razinu obrazovanja

4. Obrazovanje za poznatog poslodavca

- novo zapošljavanje (*smj.3 poticanje promjena i promicanje prilagodljivosti i pokretljivosti na tržištu rada*)
- *zadržavanje radnog mjesta*

5. Obrazovanje za nepoznatog poslodavca – (4. *Promovirati razvoj ljudskog kapitala i cjeloživotno učenje*)

EU smjernica 7.

Promoviranje integracije i borba a protiv diskriminacije osoba u nepovoljnom statusu na tržištu rada

6. Sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih

- *Nezaposleni hrvatski branitelji, djeca i supružnici poginulih i nestalih branitelja, osobe s otežanim faktorom zapošljavanja prema procjeni profesionalne orijentacije, **nezaposleni samohrani roditelji malodobne djece, nezaposlene ženske osobe koje su prije ulaska u nezaposlenost koristile prava porodnog dopusta za treće i svako sljedeće dijete , roditelji s 4 i više malodobne djece***
- *osobe s invaliditetom, liječeni ovisnici, žene žrtve nasilja, žrtve trgovanja ljudima, azilanti, bivši zatvorenici*

7. Javni radovi

Javni radovi – pojedinačni projekti (Prema Nacionalnom programu za Rome i Akcijskom planu Desetljeća uključivanja Roma)

Zaposleni i uključeni u obrazovanje po mjerama aktivne politike iz Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja za 2008. godinu
do 31. listopada 2008.

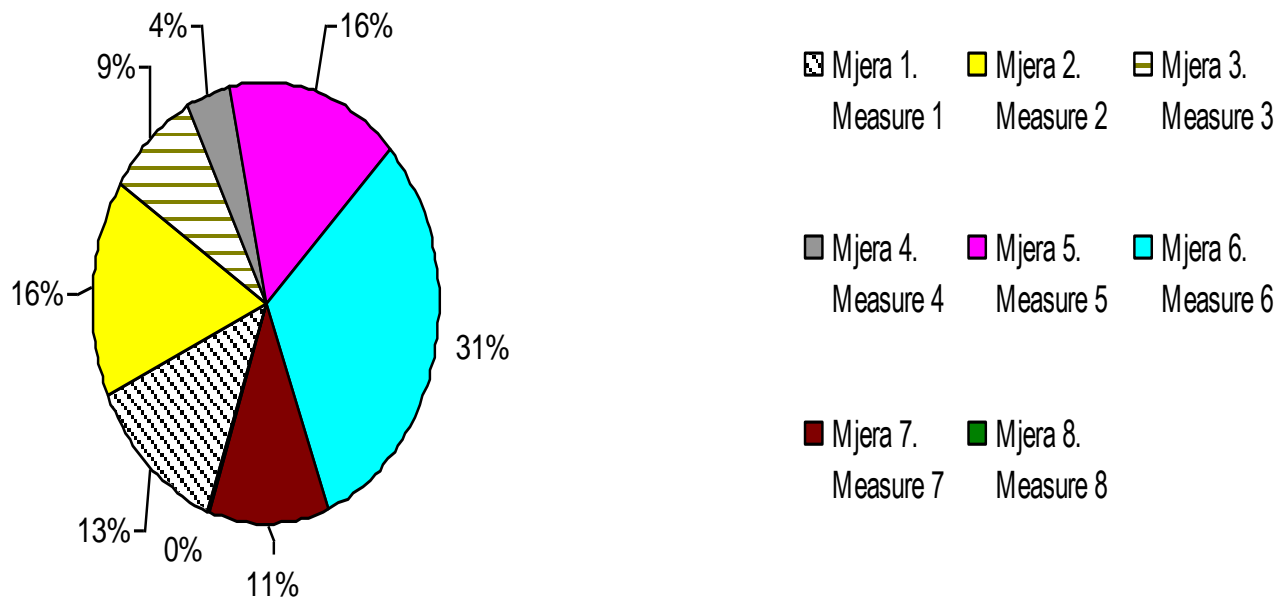
Područna služba	Mjera 1 - Sufinanciranje zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva		Mjera 2 - Sufinanciranje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba		Mjera 3 - Sufinanciranje zapošljavanja ženskih osoba iznad 45 i muških osoba iznad 50 godina starosti		Mjera 4 - Sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba		Mjera 5 - Sufinanciranje obrazovanja za poznatog poslodavca				Mjera 6 - Financiranje obrazovanja za nepoznatog poslodavca		Mjera 7 - Javni radovi		Mjera 8 - Javni radovi - pojedinačni projekti		UKUPNO	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Novozaposleni		Zadržavanje radnog mjesta		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
									Ukupno	Žene	Ukupno	Žene								
Zagrebačka	38	14	28	18	16	10	11	2	0	0	0	0	16	7	0	0	0	0	109	51
Bjelovarsko-bilogorska	15	5	29	13	11	5	5	0	0	0	25	0	74	31	69	12	0	0	228	66
Međimurska	77	15	63	54	37	16	11	4	13	3	302	107	99	68	11	3	1	0	614	270
Đubrovačko-neretvanska	15	6	13	9	6	4	11	3	0	0	0	0	61	39	19	8	1	1	126	70
Ličko-senjska	2	1	13	8	3	2	5	0	0	0	0	0	29	0	6	2	0	0	58	13
Karlovačka	23	8	23	16	7	6	6	1	3	0	0	0	50	35	27	12	0	0	139	78
Krapinsko-zagorska	48	23	18	15	7	4	7	1	0	0	5	0	37	21	10	5	0	0	132	69
Koprivničko-križevačka	23	7	16	10	6	2	8	0	0	0	46	3	71	60	44	15	0	0	214	97
Sisačko-Moslavačka	54	19	80	50	35	21	23	3	13	12	0	0	50	11	35	6	6	4	296	126
Osječko-baranjska	28	13	122	58	53	36	17	1	6	4	154	69	194	61	87	8	0	0	661	250
Požeško-slavonska	20	9	26	17	5	3	5	0	0	0	1	0	25	8	20	2	0	0	102	39
Istarska	34	13	12	6	16	9	5	0	0	0	35	13	55	44	0	0	0	0	157	85
Primorsko-goranska	59	37	45	35	58	44	20	5	0	0	8	0	201	155	5	4	0	0	396	280
Brodsko-posavska	19	5	32	21	7	7	7	1	0	0	0	0	188	1	51	13	0	0	304	48
Šibensko-kninska	48	19	76	44	56	31	19	6	24	19	83	36	84	36	59	24	0	0	449	215
Šibensko-kninska	3	1	49	23	12	7	10	1	0	0	17	0	105	85	27	5	0	0	223	122
Varaždinska	32	21	63	32	33	12	10	1	0	0	213	104	60	38	14	1	0	0	425	209
Vukovarsko-srijemska	36	4	106	67	36	19	17	1	14	13	3	1	167	95	135	36	0	0	514	236
Virovitičko-podrevska	37	13	53	33	17	12	11	1	0	0	18	0	171	68	71	17	0	0	378	144
Zadarska	17	6	23	14	9	4	7	1	0	0	6	1	76	65	4	2	0	0	142	93
Grad Zagreb	152	100	104	70	98	66	43	14	0	0	0	0	144	94	0	0	1	1	542	345
Ukupno	780	339	994	613	528	320	258	46	73	51	916	334	1.957	1.022	694	175	9	6	6.209	2.906
PS Kutina	10	5	13	10	6	5	4	0	0	0	0	0	28	0	10	5	2	2	73	27
PS Vinkovci	29	3	77	49	23	14	15	1	1	0	0	0	104	59	114	32	0	0	363	158

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

1. mjera Sufinanciranje zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva
2. mjera Sufinanciranje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba
3. mjera Sufinanciranje zapošljavanja ženskih osoba iznad 45 i muških osoba iznad 50 godina starosti
4. mjera Sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba
5. mjera Sufinanciranje obrazovanja za poznatog poslodavca
a novo zapošljavanje b zadržavanje radnog mjesta
6. mjera Sufinanciranje obrazovanja za nepoznatog poslodavca - novo zapošljavanje
7. mjera Javni radovi
8. mjera Javni pojedinačni projekti

G 25. Zaposleni i uključeni u obrazovanje po mjerama aktivne politike iz Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja za 2008. (do 31. listopada 2008.)

Persons employed and included in education by ALMP from AEIP 2008, up to 31 October 2008

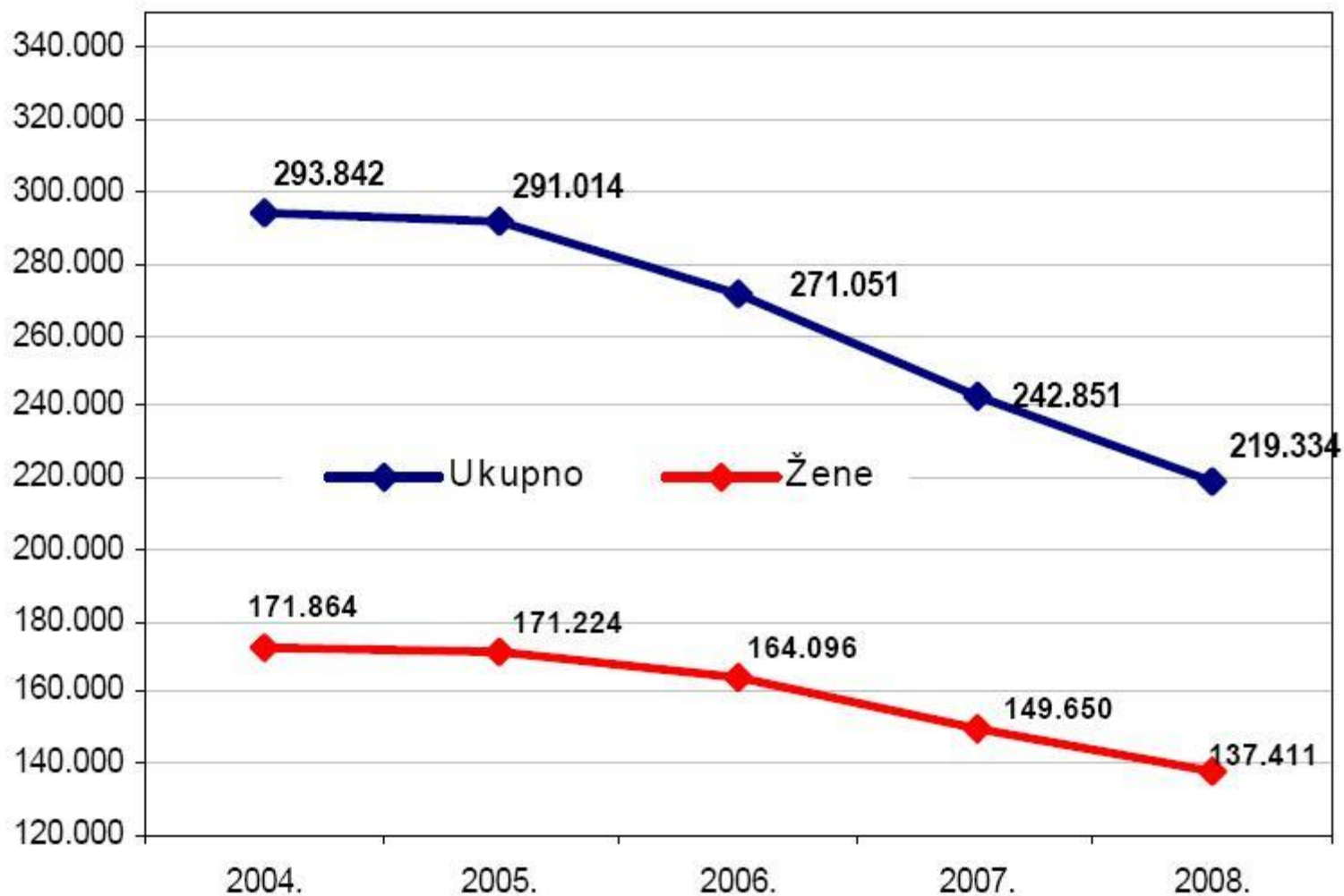

Rezultati aktivne politike zapošljavanja žena

Indikatori uspješnosti za Smjernicu 6:

- ❑ razlika u stopama zaposlenosti muškaraca i žena
- ❑ razlike u plaćama između muškaraca i žena
- ❑ profesionalna struktura prema spolu (učešće žena na višim pozicijama)

Broj nezaposlenih osoba u kolovozu 2004-2008.

Kretanje stope nezaposlenosti 2004-2008

Stanje 31. kolovoza				
Godina	Ukupno	Stopa rasta %	Žene	Stopa rasta %
2004.	293.842	-4,2	171.864	-3,2
2005.	291.014	-1,0	171.224	-0,4
2006.	271.051	-6,9	164.096	-4,2
2007.	242.851	-10,4	149.650	-8,8
2008.	219.334	-9,7	137.411	-8,2

Rezultati aktivne politike zapošljavanja žena

1. U Godišnjim planovima zapošljavanja, od 2006. niti jednom nije obuhvaćena EU Smjernica 6
1. U RH postoji aktivna politika zapošljavanja žena kroz razne mjere, izrijekom u kategoriji *starije nezaposlene osobe* (žene iznad 45 i muškarci iznad 50) i Sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih. Žene su obuhvaćene i drugim kategorijama, ali uvijek u manjini (kolovoz 2008. 43,8%)
1. Mjere ne donosi zadovoljavajuće rezultate:
 - ❑ statistička nezaposlenost žena i muškaraca sustavno se smanjuje od 2001. godine
 - ❑ jednako tako **sustavno se povećava jaz** između zaposlenosti žena i muškaraca i raste udio žena u općoj nezaposlenosti

Rezultati aktivne politike zapošljavanja žena 2007/2008

- 2007. udio žena u nezaposlenosti bio je 61%.
- u listopadu 2008 udio žena u nezaposlenosti bio je 62,7 %. (143.375ž; 228.501 ukupno). Opća nezaposlenost u odnosu na rujan porasla je za 2,8%, nezaposlenost žena za 3,2 %. Stopa registrirane nezaposlenosti u rujnu 12,6.
- stopa zaposlenosti u 2007. Ž=36,5 M=43,5.
stopa nezaposlenosti u 2007. M=10,2 Ž= 11,8

Rezultati aktivne politike zapošljavanja žena - kontinuirano

- Žene su podzastupljene u zaposlenosti u svim dobnim skupinama.
- Žene su u svim dobnim skupinama više izložene riziku od siromaštva. Jedna od najrizičnijih skupina su starije žene bez mirovine.
- Osim u građevinarstvu i rudarstvu žene su u prosjeku oko 11 % manje plaće od muškaraca. Najveća je razlika u socijalnoj i zdravstvenoj skrbi 13,5% ili 76,5 posto muške plaće i u financijskom poslovanju 77,3 %
- Žene su u prosjeku bolje obrazovane (visoko obrazovanje 22,3 ž: 17,3 M)
- Na vodećim pozicijama u 100 najvećih tvrtki samo je 6 posto žena. U Zagrebačkoj županiji direktorice 22,5% rukovodeća struktura 15-25%

Rezultati aktivne politike zapošljavanja žena - kontinuirano

- 7. 64 % ispitanica u istraživanju/anketi o standardima diskriminacije pri zapošljavanju smatra da su žene u Hrvatskoj najviše diskriminirane na tržištu rada
- 8. Udio poduzetnica u posljednjih 6 godina povećao se sa 13% na oko 30 %. Broj tvrtki u vlasništvu žena sa 8500 na 18000 koje zapošljavaju oko 102.000 radnika

Globalni kontekst

The Global Gender Gap 2008 Rankings – Top 20					
Country	2008	Score*	2007	Change	
Norway	1	82.39%	2	1	↑
Finland	2	81.95%	3	1	↑
Sweden	3	81.39%	1	-2	↓
Iceland	4	79.99%	4	0	→
New Zealand	5	78.59%	5	0	→
Philippines	6	75.68%	6	0	→
Denmark	7	75.38%	8	1	↑
Ireland	8	75.18%	9	1	↑
Netherlands	9	73.99%	12	3	↑
Latvia	10	73.97%	13	3	↑
Germany	11	73.94%	7	-4	↓
Sri Lanka	12	73.71%	15	3	↑
United Kingdom	13	73.66%	11	-2	↓
Switzerland	14	73.60%	40	26	↑
France	15	73.41%	51	36	↑
Lesotho	16	73.20%	26	10	↑
Spain	17	72.81%	10	-7	↓
Mozambique	18	72.66%	43	25	↑
Trinidad and Tobago	19	72.45%	46	27	↑
Moldova	20	72.44%	21	1	↑

-
- U izvješću svjetskog ekonomskog foruma Hrvatska je, nakon dvije godine, sa 16. pala na 46. mjesto.
 - Ekonomski, obrazovni, politički, socijalno-zdravstveni aspekt www.weforum.org/pdf/gendergap/report2008.pdf
 - Ekonomska participacija 57
 - Obrazovne mogućnosti 56
 - Zdravlje i preživljavanje 38
 - Politička participacija 47
 - Kod dvije trećine zemalja jaz se smanjuje
 - Preporuka je: ekonomska i financijska kriza pojačava potrebu rodne ravnopravnosti

PREPORUKE za poboljšanje politike jednakih mogućnosti

- Raditi na sustavnom istraživanju i prikazivanju rezultata o stanju na tržištu rada iz rodne perspektive
- Provesti nezavisnu evaluaciju mjera aktivne politike zapošljavanja i iz rodne perspektive
- Uvesti rodnu analizu budžeta i kreiranje rodno osjetljivih budžeta
- Izraditi istraživanja koliko i u kojim socijalnim i generacijskim grupama je došlo do promjene rasporeda odgovornosti i dužnosti u sferi obitelji
- Ministarstva i tijela državne uprave, poput financija, pravosuđa, sudstva, Središnjeg državnog ureda za upravu, dijelom i Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva bi trebala uključiti rodnu dimenziju u rad
- Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti usmjereno je na ženu u njejoj ulozi majke.

PREPORUKE za poboljšanje politike jednakih mogućnosti

- Raditi kampanje u svrhu promoviranja jednakih mogućnosti za žene i muškarce na tržištu rada.
- Osnažiti, financijskim i ljudskim kapacitetima, sve mehanizme za provedbu rodno osviještene politike.

Žene ne čine samo veći dio stanovništva (52%)

Žene čine i polovicu izbornog tijela i polovicu poreznih obveznika

Što dobivaju za uzvrat?